

Standardy Ochrony Małoletnich wersja skrócona

Załącznik 2 do zarządzenia

w sprawie przyjęcia Standardów Ochrony Małoletnich

Standardy ochrony małoletnich w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Dąbrowie Górniczej (wersja skrócona - dla dzieci)

Wprowadzenie

Ochrona małoletnich stanowi fundamentalny obowiązek społeczny i prawny, którego celem jest zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpieczeństwa, wsparcia oraz odpowiednich warunków rozwoju fizycznego, emocjonalnego i intelektualnego. W tym celu opracowano zestaw standardów ochrony małoletnich, które mają na celu zapobieganie wszelkim formom wykorzystywania, krzywdzenia oraz zapewnienie im opieki na różnych płaszczyznach życia. Bezpieczne relacje personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników. Pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, praktykantów oraz wolontariuszy. Każdy z nich powinien traktować Was z należyтым szacunkiem oraz uwzględniać Wasze potrzeby.

Objaśnienie terminów

- Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia;
- Przez krzywdzenie dziecka powinniście rozumieć zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej lub innego dziecka, zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie;
- Personel wszystkie osoby dorosłe zatrudnione na terenie placówek oraz biura, a także osoby pełniące wolontariat.

Rozpoznanie oraz reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

Wszyscy pracownicy placówek w ramach wykonywanych obowiązków są zobowiązani zwracać uwagę kiedy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda.

Formami przemocy mogą być:

Przemoc fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej np.:

popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami

Przemoc psychiczna - naruszanie godności osobistej np.:

poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, wyzywanie, wyśmiewanie, odtrącanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikty dorosłych, wytykanie z powodu odmienności

Wykorzystanie seksualne naruszanie intymności np.:

naruszenie sfery intymnej dziecka, zmuszanie do oglądania nagich osób, robienie zdjęć lub filmów z udziałem

dziecka bez odzieży.

Zaniedbywanie - naruszanie zaniedbywania obowiązku do opieki np.:

niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka lub nie respektowanie jego podstawowych praw (niedożywienie, ubiór nieadekwatny do pory roku, zaniedbanie higieniczne, pozostawanie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych, nie dbanie o higienę snu i odpoczynku, nie posyłanie dziecka do szkoły, nie zapewnienie dziecku opieki lekarskiej).

Przemocy możecie doświadczyć ze strony innych wychowanków, rodziców lub opiekunów, osób trzecich.

Zasady bezpiecznych relacji

Relacje personelu z dziećmi

- Wszystkie podejmowane działania dotyczące Was powinny być adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe;
- Jeśli czujesz się niekomfortowo w danej sytuacji, wobec zachowania czy wypowiedzi osób dorosłych pracujących w placówkach, możesz o tym powiedzieć wychowawcy, pedagogowi/psychologowi lub dyrektorowi placówki i oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy;
- Pamiętaj, że możesz oczekiwać wysłuchania, wsparcia i udzielona zostanie Ci wszelka możliwa pomoc.

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

- Używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów;
- Czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej;
- W sytuacjach wymagających wykonania przez personel placówki czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego unikać należy innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim, w szczególności w przypadku udzielania pomocy małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, i w korzystaniu z toalety.
- Niedozwolone jest wykorzystywanie przez osoby dorosłe relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- Nie dozwolone jest utrwalanie wizerunku dziecka dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby placówki, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.
- Nie dozwolone jest aby osoby dorosłe proponowały ci alkohol, wyroby tytoniowe, nielegalne substancje, jak również używanie ich w obecności małoletnich;
- Nie dozwolone jest, aby osoby dorosłe utrzymywały z tobą kontakty towarzyskie za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji.
- Nie dozwolone jest aby osoba dorosła dotykała cię w sposób nieprzyzwoity lub niestosowny w twoim odczuciu.

Zasady bezpiecznych relacji dziecko - dziecko

- Traktuj rówieśników z należyty szacunkiem, słuchaj innych, nie przerywaj gdy się wypowiadają;
- Każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania w sposób nie naruszający dobra osobistego innych;

- Każdy zobowiązany jest do przestrzegania zasad bezpieczeństwa obowiązujących w placówkach (nie narażaj innych na niebezpieczeństwo);
- Konflikty rozwiązuj w sposób pokojowy;
- Postaraj się znaleźć sposób na pokojowe rozwiązanie sytuacji konfliktowej. W tym celu postaraj się uspokoić. Postaraj się nie tracić nad sobą panowania;
- Spróbuj powiedzieć co według Ciebie jest problemem i czego oczekujesz. Staraj się używać komunikatów JA (mów o sobie);
- Postaraj się cierpliwie wysłuchać co druga osoba ma do powiedzenia.
- Postarajcie się znaleźć wspólne rozwiązanie problemu;
- Jeśli nie uda się Wam rozwiązać problemu, możecie poprosić o pomoc wychowawców, pedagoga/psychologa lub dyrektora placówki;
- Gdy widzisz, że komuś dzieje się krzywda, poinformuj o tym wychowawcę, pedagoga/psychologa lub dyrektora placówki;
- Postaraj się nie stwarzać sytuacji, w których Twój rówieśnicy czuliby się celowo pomijani, izolowani;
- Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej innego dziecka;
- Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek. Nigdy nie dotykaj innych w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny;
- Nie wolno Ci przezywać, wyśmiewać, obgadywać, ośmieszać, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać innych dzieci oraz wypowiadać się w sposób obraźliwy o rodzicach i innych członkach rodziny swoich rówieśników;
- Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych, żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami!
- Szanuj odmienny wygląd, przekonania, wierzenia i poglądy innych;
- Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj prywatnych rzeczy. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz, zapytaj!
- Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez ich wyraźnej zgody;
- Nie namawiaj innych do krzywdzenia;
- Nie przynos do placówki niedozwolonych substancji, nie zachęcaj innych do ich stosowania.

Postępowanie w przypadku przemocy wobec dziecka

W przypadku doświadczenia jakiegokolwiek z wyżej wymienionych form przemocy ze strony osób dorosłych lub innych dzieci zawiadom wychowawcę, pedagoga/psychologa, dyrektora placówki. Wówczas na podstawie Twojego zgłoszenia sytuacji zostanie podjęte odpowiednie działanie.

Podstawa prawna

Zgodnie z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.) instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa. Zawiadomienie o przestępstwie lub własne dane świadczące o popełnieniu takiego przestępstwa, co do którego obowiązkowe jest prowadzenie śledztwa przez prokuratora, Policja przekazuje wraz z zebrany materiał niezwłocznie prokuratorowi.

Ochrona wizerunku dziecka

- Placówki uznając Twoje prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają najwyższe standardy ochrony Twoich danych osobowych oraz Twojego wizerunku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- Zgodę na publikację Twojego wizerunku wyrażają w formie pisemnej rodzice lub opiekunowie prawni;
- Jeżeli czujesz się niekomfortowo z publikacją swojego wizerunku, możesz to zgłosić osobie dorosłej.

Dostęp dzieci do internetu

Placówki, zapewniają Ci dostęp do Internetu, jednocześnie podejmują działania zabezpieczające dostępem do treści, które mogą być dla Ciebie nieodpowiednie i w sposób negatywny wpływać na Twój rozwój.

Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych

- Infrastruktura sieciowa placówek umożliwia Wam dostęp do internetu w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych;
- W razie potrzeby sprawdzane jest, czy na komputerach i urządzeniach mobilnych ze swobodnym dostępem do internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, ustala się kto korzystał z komputera lub urządzenia mobilnego w czasie ich wprowadzenia. Wyznaczony pracownik podejmuje stosowne działania w postaci zainstalowania programu „opiekun” lub kontrola rodzicielska za zgodą dyrektora COPOW;
- Wychowawcy czuwają nad Waszym bezpieczeństwem podczas korzystania z internetu. Przekazują Wam informację o zasadach bezpiecznego korzystania z sieci.

Bezpieczne korzystanie z internetu obejmuje następujące zasady

- Nie podawaj swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres;
- Nie udostępniaj zdjęć intymnych, czy w niepełnym ubraniu;
- Poinformuj wychowawcę, pedagoga lub psychologa o każdym przypadku, gdy napotkasz się w sieci na treści, które wydają się nielegalne, czy w jakikolwiek sposób wywołują niepokój;
- Zawsze informuj wychowawcę, pedagoga lub psychologa o propozycjach spotkania, jakie otrzymasz od internetowych znajomych;
- Nie atakuj nikogo w sieci, niezależnie od tego, jakie zdanie on wyraża. Nie pokazuj agresji, nie stosuj gróźb;
- Zbyt długi czas korzystania z urządzeń multimedialnych negatywnie wpływa na twoje zdrowie. Im dłużej jesteś w sieci tym bardziej cierpią twoje relacje twarzą w twarz, a takie kontakty są najbardziej wartościowe.

Standardy ochrony małoletnich stanowią kompleksowy zestaw wytycznych mających na celu zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do zdrowego rozwoju oraz ochronę przed wszelkimi formami krzywdzenia i wykorzystywania. Ich skuteczne wdrożenie wymaga zaangażowania społecznego, edukacji oraz ścisłej współpracy pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dobra małoletnich.

PAMIĘTAJ !!!

KAŻDY ma prawo do poszanowania swojej godności

JEŚLI sam/a doznajesz krzywdy lub jesteś świadkiem krzywdzenia

innego ucznia to NATYCHMIAST

powiedz o tym komuś dorosłemu:

dyrektorowi placówek

wychowawcy

psychologowi

pedagogowi

innemu dorosłemu obecnemu na terenie placówki.

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111

Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji: 22 594 91 00

Telefoniczna Pierwsza Pomoc Psychologiczna: 22 425 98 48